

2005

Systémy environmentálního managementu -
Požadavky s návodem pro použití

ČSN
EN ISO 14001

01 0901

idt ISO 14001:2004

Environmental management systems - Requirements with guidance for use

Systèmes de management environnemental - Exigences et lignes directrices pour son utilisation

Umweltmanagementsysteme - Anforderungen mit Anleitung zur Anwendung

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO14001:2004. Evropská norma EN ISO 14001:2004 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 14001:2004. The European Standard EN ISO 14001:2004 has the status of a Czech Standard.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN ISO 14001 (01 0901) z června 1997.

© Český normalizační institut, 2005

73439

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

Změny proti předchozí normě

Text normy byl uveden do souladu s ustanoveními norem EN ISO souboru 9000 z roku 2000, zejména v otázce používaných termínů a jejich definic (např. auditor, opatření k nápravě, dokument, neshoda, preventivní opatření, postup, záznam) a také byla vyjasněna některá ustanovení předchozí normy z hlediska jednoznačnosti jejich výkladu (např. 4.1 - povinnost vytvořit a dokumentovat rozsah systému environmentálního managementu, 4.3.1 - upřesnění ustanovení o environmentálních aspektech, 4.3.2 Požadavky právních předpisů a jiné požadavky, 4.4.5 Řízení dokumentů, 4.4.7 Havarijní připravenost a reakce, 4.6 Přezkoumání vedením). Rozsáhlejší redakční úpravy byly provedeny v informativní příloze A.

V této normě byla oproti původní normě doplněna některá ustanovení nebo původní ustanovení byla zcela přepracována v souladu s ustanoveními norem EN ISO souboru 9000 z roku 2000 (např. 4.5.2 Hodnocení souladu, 4.5.3 - Neshoda, opatření k nápravě a preventivní opatření).

Související ČSN

ČSN EN ISO 9000:2001 (01 0300) Systémy managementu jakosti - Základy, zásady a slovník

ČSN EN ISO 9001:2001 (01 0321) Systémy managementu jakosti - Požadavky

ČSN EN ISO 9004:2001 (01 0324) Systémy managementu jakosti - Směrnice pro zlepšování výkonnosti

ČSN ISO 14004:2005 (01 0904) Systémy environmentálního managementu - Všeobecná směrnice k zásadám, systémům a podpůrným metodám

ČSN ISO 14015:2003 (01 0915) Environmentální management - Environmentální posuzování míst a organizací

ČSN EN ISO 14020:2002 (01 0920) Environmentální značky a prohlášení - Obecné zásady

ČSN ISO 14021:2000 (01 0921) Environmentální značky a prohlášení - Vlastní environmentální tvrzení (typ II environmentálního značení)

ČSN ISO 14024:2000 (01 0924) Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I - Zásady a postupy

ČSN EN ISO 14031:2000 (01 0931) Environmentální management - Hodnocení environmentálního profilu - Směrnice

ČSN EN ISO 14040:1998 (01 0940) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Zásady a osnova

ČSN EN ISO 14041:1999 (01 0941) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Stanovení cíle a rozsahu a inventarizační analýza

ČSN EN ISO 14042:2001 (01 0942) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Hodnocení dopadů

ČSN EN ISO 14043:2001 (01 0943) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Interpretace životního cyklu

ČSN ISO/TR 14047:2004 (01 0947) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Příklady aplikace ISO 14042

ČSN 01 0948:2003 (01 0948) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Formát dokumentace údajů

ČSN ISO/TR 14049:2001 (01 0949) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Příklady aplikace ISO 14041 pro stanovení cíle a rozsahu inventarizační analýzy

ČSN ISO 14050:2004 (01 0950) Environmentální management - Slovník

ČSN EN ISO 19011:2003 (01 0330) Směrnice pro auditování systému managementu jakosti a/nebo systému environmentálního managementu

ČSN 01 0962:2003 (01 0962) Environmentální management - Integrace environmentálních aspektů do návrhu a vývoje produktu

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k článkům 4.2, 4.6, A.3.1 a A.5.5 doplněny informativní národní poznámky.

Strana 3

Upozornění na národní přílohu

Do této normy byla doplněna národní příloha NA (informativní), která obsahuje srovnání struktury mezi ISO 14001:1996 a ISO 14001:2004 (tabulka 1) a srovnání struktury mezi ISO 14001:2004 a ISO 14001:1996 (tabulka 2).

Vypracování normy

Zpracovatel: DHV CR, spol. s r.o., IČ 45797170, RNDr. Zdeněk Suchánek

Technická normalizační komise: TNK 106 Management životního prostředí

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Oldřich Čermák

Strana 4

Prázdná strana

Strana 5

EVROPSKÁ NORMA EUROPEAN STANDARD NORME EUROPÉENNE EUROPÄISCHE NORM	EN ISO 14001 Listopad 2004
---	-------------------------------

Systémy environmentálního managementu -
Požadavky s návodem pro použití
(ISO 14001:2004)
Environmental management systems -
Requirements with guidance for use
(ISO 14001:2004)

Systèmes de management environnemental - Umweltmanagementsysteme - Forderungen
Exigences et lignes directrices pour son utilisation mit Anleitung zur Anwendung
(ISO 14001:2004)

Tato evropská norma byla schválena CEN 2004-11-13.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoli modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoli člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarsko.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2004 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky

Ref. č. EN 14001:2004 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Obsah	Contents
6	6
Úvod	Introduction
8	8
1 Předmět	1 Scope
normy	11
2 Normativní	2 Normative
odkazy	11
3 Termíny a	3 Terms and
definice	11
4 Požadavky na systém environmentálního	4 Environmental management system
managementu	14
4.1 Všeobecné	14
požadavky	14
4.2 Environmentální	15
politika	15
4.3	15
Plánování	15
4.3.1 Environmentální	15
aspekty	15
4.3.2 Požadavky právních předpisů a jiné	15
požadavky	15
4.3.3 Cíle, cílové hodnoty a	15
program(y)	16
4.4 Zavedení a	16
provoz	16
4.4.1 Zdroje, úlohy, odpovědnost a pravomoc	16
16	16
4.4.2 Odborná způsobilost, výcvik a povědomí	17
17	17
4.4.3	16
Komunikace	17
4.4.4	17
Dokumentace	17
4.4.5 Řízení	18
dokumentů	18
4.4.6 Řízení	18
provozu	18
4.4.7 Havarijní připravenost a	18
realizace	18
4.5	19
Kontrola	19
4.5.1 Monitorování a	19
měření	19
4.5.2 Hodnocení	19
souladu	19
4.5.3 Neshoda, opatření k nápravě	19
a preventivní opatření	19
4.5.4 Řízení	20
záznamů	20
4.5.5 Interní	20
audit	20
4.6 Přezkoumání	21
vedením	21
Příloha A (informativní) Návod k použití této	22
mezinárodní normy	22
Příloha B (informativní) Vztahy mezi ISO 14001:2004	35
a ISO 9001:2000	35
Literatura	41
Národní příloha NA	42
(informativní)	42

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 14001:2004) byl vypracován v technické komisi ISO/TC 207 „Management životního prostředí“ ve spolupráci s členskými státy CEN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do května 2005 dát status národní normy a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání a národní normy, které jsou s ní v rozporu je nutno zrušit nejpozději do května 2005.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 14001:1996.

V souladu s Vnitřními předpisy CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Maltu, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

Oznámení o schválení

Text mezinárodní normy ISO 14001:2004 byl schválen CEN jako EN ISO 14001:2004 bez jakýchkoli modifikací.

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členských organizací ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Mezinárodní normy se navrhují podle pravidel uvedených v části 2 směrnice ISO/IEC.

Foreword

This document (EN ISO 14001:2004) has been prepared by Technical Committee ISO/TC 207, "Environmental management" in collaboration with CMC.

This European Standard shall be given the status of a national standard, either by publication of an identical text or by endorsement, at the latest by May 2005, and conflicting national standards shall be withdrawn at the latest by May 2005.

This document supersedes EN ISO 14001:1996.

According to the CEN/CENELEC Internal Regulations, the national standards organizations of the following countries are bound to implement this European Standard: Austria, Belgium, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and the United Kingdom.

Endorsement notice

The text of ISO 14001:2004 has been approved by CEN as EN ISO 14001:2004 without any modifications.

ISO (the International Organization for Standardization) is a worldwide federation of national standards bodies (ISO member bodies). The work of preparing International Standards is normally carried out through ISO technical committees. Each member body interested in a subject for which a technical committee has been established has the right to be represented on that committee. International organizations, governmental and non-governmental, in liaison with ISO, also take part in the work. ISO collaborates closely with the International Electrotechnical Commission (IEC) on all matters of electrotechnical standardization.

International Standards are drafted in accordance with the rules given in the ISO/IEC Directives, Part 2.

Hlavním úkolem technických komisí je připravovat mezinárodní normy. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členským orgánům k hlasování. Zveřejnění mezinárodní normy vyžaduje schválení alespoň 75 % hlasujících členů.

Upozorňuje se na možnost, že některé části tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO není odpovědná za identifikování jakýchkoli nebo všech patentových práv.

ISO 14001 byla vypracována technickou komisí ISO/TC 207 *Environmentální management*, subkomisí SC 1 *Systémy environmentálního managementu*.

Toto druhé vydání ruší a nahrazuje první vydání (ISO 14001:1996), které bylo technicky revidováno.

The main task of technical committees is to prepare International Standards. Draft International Standards adopted by the technical committees are circulated to the member bodies for voting. Publication as an International Standard requires approval by at least 75 % of the member bodies casting a vote.

Attention is drawn to the possibility that some of the elements of this document may be the subject of patent rights. ISO shall not be held responsible for identifying any or all such patent rights.

ISO 14001 was prepared by Technical Committee ISO/TC 207, *Environmental management*, Subcommittee SC 1, *Environmental management systems*.

This second edition cancels and replaces the first edition (ISO 14001:1996), which has been technically revised.

Strana 8

Úvod

Organizace všech druhů projevují rostoucí zájem o dosažení a prokázání svého dobrého environmentálního profilu řízením dopadů svých činností, výrobků a služeb na životní prostředí v souladu se svou environmentální politikou a cíli. To vše se děje v kontextu zpřísňování environmentálních zákonů, rozvoje hospodářské politiky a jiných opatření, podporujících ochranu životního prostředí, a v kontextu vzrůstajícího zájmu o environmentální problematiku a udržitelný rozvoj vyjádřeného zainteresovanými stranami.

Mnohé organizace provedly environmentální „přezkoumání“ nebo „audity“, aby mohly vyhodnotit svůj environmentální profil. Tato přezkoumání a audity však samy o sobě nemusí stačit na to, aby organizaci ujistily, že její výkonnost nejen splňuje, ale i v budoucnu bude splňovat požadavky právních předpisů na ni kladené a požadavky vyplývající z její vyhlášené politiky. Aby byly audity účinné, je třeba je provádět v rámci strukturalizovaného systému managementu, který je integrován v rámci organizace.

Introduction

Organizations of all kinds are increasingly concerned with achieving and demonstrating sound environmental performance by controlling the impacts of their activities, products and services on the environment, consistent with their environmental policy and objectives. They do so in the context of increasingly stringent legislation, the development of economic policies and other measures that foster environmental protection, and increased concern expressed by interested parties about environmental matters and sustainable development.

Many organizations have undertaken environmental “reviews” or “audits” to assess their environmental performance. On their own, however, these “reviews” and “audits” may not be sufficient to provide an organization with the assurance that its performance not only meets, but will continue to meet, its legal and policy requirements. To be effective, they need to be conducted within a structured management system that is integrated within the organization.

Mezinárodní normy pro oblast environmentálního managementu mají organizacím poskytnout prvky účinného systému environmentálního managementu (EMS), které je možno integrovat s ostatními potřebami managementu, a tak pomáhat organizacím dosáhnout environmentálních a ekonomických cílů. Tyto normy, stejně jako jiné mezinárodní normy, nemají být použity k vytváření mimocelních bariér v obchodu ani k rozšiřování či změně právních závazků organizace.

Tato mezinárodní norma specifikuje požadavky na systém environmentálního managementu, které mají organizaci umožnit přípravu a zavedení politiky a cílů, které berou v úvahu požadavky právních předpisů a informace o významných environmentálních aspektech. Je zamýšlena tak, aby mohla být uplatněna v organizacích všech typů a velikostí a aby zohlednila různé geografické, kulturní a sociální podmínky. Podstata tohoto přístupu je znázorněna na obrázku 1. Úspěch systému závisí na závazku a zapojení všech úrovní a funkcí v organizaci, zejména vrcholového vedení. Takový systém umožňuje organizaci připravit environmentální politiku, navrhnout cíle a procesy pro dosažení závazků obsažených v politice, přijmout opatření nezbytná pro zlepšení svého environmentálního profilu a prokázat shodu systému s požadavky této mezinárodní normy. Hlavním cílem této mezinárodní normy je podporovat ochranu životního prostředí a prevenci znečištění v rovnováze se sociálními a ekonomickými potřebami. Je třeba si uvědomit, že mnohé z těchto požadavků je možné řešit současně a že tato řešení mohou být kdykoli upravena.

Druhé vydání této mezinárodní normy je zaměřeno na upřesnění prvního vydání a patřičně zohledňuje ustanovení ISO 9001 s cílem zvýšení kompatibility těchto dvou norem ku prospěchu uživatelské veřejnosti.

Pro snadné použití jsou shodně očíslovány články v kapitole 4 vlastního textu této mezinárodní normy

International Standards covering environmental management are intended to provide organizations with the elements of an effective environmental management system (EMS) that can be integrated with other management requirements and help organizations achieve environmental and economic goals. These standards, like other International Standards, are not intended to be used to create non-tariff trade barriers or to increase or change an organization's legal obligations.

This International Standard specifies requirements for an environmental management system to enable an organization to develop and implement a policy and objectives which take into account legal requirements and information about significant environmental aspects. It is intended to apply to all types and sizes of organization and to accommodate diverse geographical, cultural and social conditions. The basis of the approach is shown in Figure 1. The success of the system depends on commitment from all levels and functions of the organization, and especially from top management. A system of this kind enables an organization to develop an environmental policy, establish objectives and processes to achieve the policy commitments, take action as needed to improve its performance and demonstrate the conformity of the system to the requirements of this International Standard. The overall aim of this International Standard is to support environmental protection and prevention of pollution in balance with socio-economic needs. It should be noted that many of the requirements can be addressed concurrently or revisited at any time.

The second edition of this International Standard is focused on clarification of the first edition, and has taken due consideration of the provisions of ISO 9001 to enhance the compatibility of the two standards for the benefit of the user community.

For ease of use, the subclause numbers in Clause 4 of the body of this International Standard and in Annex A

a v příloze A. Například 4.3.3 a A.3.3 se zabývají cíli, cílovými hodnotami a programem(-y) a 4.5.5 a A.5.5 se zabývají interními audity. Kromě toho příloha B uvádí širší technické vztahy mezi ISO 14001:2004 a ISO 9001:2000 a obráceně.

Existuje zásadní rozdíl mezi touto mezinárodní normou, která popisuje požadavky na systém environmentálního managementu organizace, a která může být použita pro certifikaci/registraci a/nebo pro vlastní vyhlášení v organizaci zavedeného systému environmentálního managementu a dalšími směnicemi, podle nichž nelze certifikovat a které mají organizacím poskytnout základní pomoc při vytváření, zavedení nebo vylepšování systému environmentálního managementu. Environmentální management zahrnuje celou řadu otázek, včetně těch, které ovlivňují strategii a konkurenceschopnost podniku. Prokázání úspěšného zavedení této mezinárodní normy může organizace použít k tomu, aby ujistila zainteresované strany, že používá odpovídající systém environmentálního managementu.

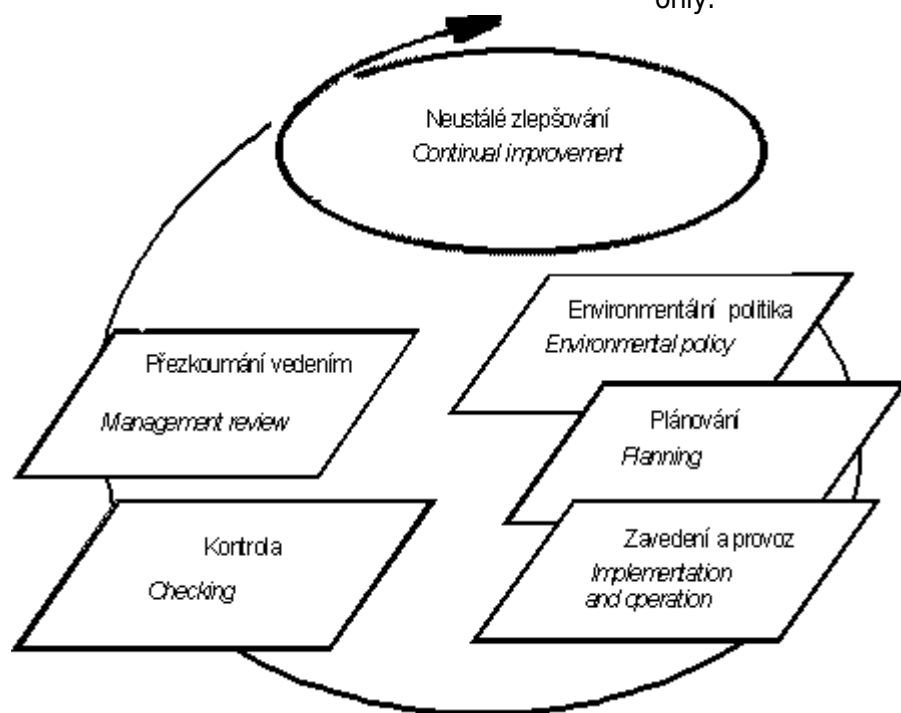
Návod k využití různých metod environmentálního managementu je uveden v jiných mezinárodních normách, zvláště v normách týkajících se environmentálního managementu vytvořených ISO/TC 207. Jakékoli odkazy na jiné mezinárodní normy jsou pouze pro informaci.

have been related. For example, 4.3.3 and A.3.3 both deal with objectives, targets and programme(s), and 4.5.5 and A.5.5 both deal with internal audit. In addition, Annex B identifies broad technical correspondences between ISO 14001:2004 and ISO 9001:2000 and *vice versa*.

There is an important distinction between this International Standard, which describes the requirements for an organization's environmental management system and can be used for certification/registration and/or selfdeclaration of an organization's environmental management system, and a non-certifiable guideline intended to provide generic assistance to an organization for establishing, implementing or improving an environmental management system.

Environmental management encompasses a full range of issues, including those with strategic and competitive implications. Demonstration of successful implementation of this International Standard can be used by an organization to assure interested parties that an appropriate environmental management system is in place.

Guidance on supporting environmental management techniques is contained in other International Standards, particularly those on environmental management in the documents established by ISO/TC 207. Any reference to other International Standards is for information only.

Obrázek 1 - Model systému environmentálního managementu pro tuto mezinárodní normu

Figure 1 - Environmental management system model for this International Standard

POZNÁMKA Tato mezinárodní norma je založena na metodologii známé jako Plánuj-Děle-Kontroluj-Jednej (PDCA). Metodologii PDCA lze ve stručnosti popsat takto:

- Plánuj: stanov cíle a procesy nezbytné k dosažení výsledků v souladu s environmentální politikou organizace.
- Dělej: uplatňuj procesy.

NOTE This International Standard is based on the methodology known as Plan-Do-Check-Act (PDCA). PDCA can be briefly described as follows:

- Plan: establish the objectives and processes necessary to deliver results in accordance with the organization's environmental policy.
- Do: implement the processes.

Strana 10

- Kontroluj: monitoruj a měř procesy ve vztahu k environmentální politice, cílům, cílovým hodnotám, požadavkům právních předpisů a dalším požadavkům a podávej zprávy o výsledcích.
- Jednej: prováděj opatření pro neustálé zlepšování výkonnosti systému environmentálního managementu.

Mnoho organizací řídí své činnosti pomocí systému procesů a jejich vzájemným působením, což může být nazváno „procesním přístupem“. ISO 9001 podporuje použití procesního přístupu. Jelikož metodologie PDCA se může použít na všechny procesy, jsou obě metodologie považovány za slučitelné.

Tato mezinárodní norma obsahuje pouze ty požadavky, které mohou být objektivně prověřovány. Organizace, které potřebují všeobecnější návod v řadě dalších otázek spojených se systémy environmentálního managementu jsou odkazovány na ISO 14004.

Tato mezinárodní norma nestanovuje absolutní požadavky na environmentální profil nad rámec v environmentální politice obsažených závazků být ve shodě s platnými požadavky právních předpisů a jinými požadavky, které se na organizaci vztahují a závazků k prevenci znečištění a k neustálému zlepšování. Tak mohou dvě organizace zabývající se podobnými činnostmi, avšak s odlišným environmentálním profilem, obě splňovat požadavky této mezinárodní normy.

- Check: monitor and measure processes against environmental policy, objectives, targets, legal and other requirements, and report the results.

- Act: take actions to continually improve performance of the environmental management system.

Many organizations manage their operations via the application of a system of processes and their interactions, which can be referred to as the "process approach". ISO 9001 promotes the use of the process approach. Since PDCA can be applied to all processes, the two methodologies are considered to be compatible.

This International Standard contains only those requirements that can be objectively audited. Those organizations requiring more general guidance on a broad range of environmental management system issues are referred to ISO 14004.

This International Standard does not establish absolute requirements for environmental performance beyond the commitments, in the environmental policy, to comply with applicable legal requirements and with other requirements to which the organization subscribes, to prevention of pollution and to continual improvement. Thus, two organizations carrying out similar operations but having different environmental performance can both conform to its requirements.

Systematické využívání a zavedení řady metod environmentálního managementu může přispět k dosažení optimálních výsledků pro všechny zainteresované strany. Přijetí této mezinárodní normy však samo o sobě nemůže zajistit dosažení optimálních environmentálních výsledků. V zájmu dosažení environmentálních cílů může systém environmentálního managementu vést organizaci k tomu, aby vzala v úvahu zavedení nejlepších dostupných technik tam, kde je to vhodné a ekonomicky únosné, a aby plně zvažila nákladovou efektivnost takových technik.

Tato mezinárodní norma neobsahuje požadavky na jiné systémy managementu, jako jsou systémy pro management jakosti, management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, finanční management nebo management rizik, přestože její prvky mohou být přiřazeny nebo integrovány s prvky těchto jiných systémů managementu. Pro organizaci je možné upravit svůj (své) stávající systém(-y) s cílem vytvoření systému environmentálního managementu, který je v souladu s požadavky této mezinárodní normy. Je však třeba zdůraznit, že použití různých prvků systému managementu se může lišit v závislosti na zamýšleném účelu a zapojených zainteresovaných stranách.

Úroveň podrobností a komplexnosti systému environmentálního managementu, rozsah dokumentace a pro něj vyčleněné prostředky závisí na množství faktorů, jako je rozsah systému, velikost organizace a povaha jejích činností, výrobků a služeb. To se může týkat zvláště malých a středně velkých podniků.

The adoption and implementation of a range of environmental management techniques in a systematic manner can contribute to optimal outcomes for all interested parties. However, adoption of this International Standard will not in itself guarantee optimal environmental outcomes. In order to achieve environmental objectives, the environmental management system can encourage organizations to consider implementation of the best available techniques, where appropriate and where economically viable, and fully take into account the cost - effectiveness of such techniques.

This International Standard does not include requirements specific to other management systems, such as those for quality, occupational health and safety, financial or risk management, though its elements can be aligned or integrated with those of other management systems. It is possible for an organization to adapt its existing management system(s) in order to establish an environmental management system that conforms to the requirements of this International Standard. It is pointed out, however, that the application of various elements of the management system might differ depending on the intended purpose and the interested parties involved.

The level of detail and complexity of the environmental management system, the extent of documentation and the resources devoted to it depend on a number of factors, such as the scope of the system, the size of an organization and the nature of its activities, products and services. This may be the case in particular for small and medium-sized enterprises.